

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 20.12.2019
Vår ref: 14/01535-15
Deres ref:

Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Armoen massetak i Sørums kommun. Tiltakshaver: Feiring Bruk AS.

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon, datert 27. oktober 2014.

1. Tildeling av driftskonsesjon

Feiring Bruk AS, org. nr. 943 142 947, heretter kalt «Tiltakshaver», tildeles driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av fast fjell og løsmasser i Armoen massetak på deler av eiendommene gbnr. 99/1-2 og 99/1/1 i Sørums kommun. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 211 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Armoen massetak i Sørums kommun» produsert ved DMF den 7. november 2018, vedlegg 4.

Området er i «reguleringsplan for Armoen massetak» med planID 218, vedtatt i kommunestyret den 7. september 2016 (med mindre endringer til reguleringsbestemmelsene den 10. november 2016), regulert til steinbrudd og masseuttak.

Tildeling av driftskonsesjon erstatter ikke krav om andre tillatelser, godkjenning, arealavklaring eller konsesjon etter annen lovgivning. Tiltakshaver er ansvarlig for å innhente andre nødvendige tillatelser.

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

2.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 940 000,-, som beskrevet i vedtakets punkt 5.11, for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles med konserngaranti, ved at Tiltakshaverens morselskap Feiring AS, org. nr. 919 777 885, stiller påkravsgaranti for et beløp stort NOK 940 000,- som beskrevet i punkt 5.11.

Innen 2 måneder etter at konsesjonsvedtaket er truffet,

skal Tiltakshaveren ha:

- (i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, vedlegg 1;
- (ii) Fremlagt en påkravsgaranti fra morselskap som DMF anser tilfredsstillende, vedlegg 2.

2.3. Bergteknisk ansvarlig

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

2.4. Øvrige vilkår

- Innen 2 måneder etter at konsesjonsvedtaket er truffet, skal konsesjonsgrensen for massetaket settes ut eller markeres i terrenget, slik at den er lett synlig gjennom hele driftsperioden.
- En eventuell utvidelse av eksisterende område må avklares med kommunen med tanke på at området er klassifisert som et viktig friluftsområde.
- Det skal ikke foregå uttak av grus/masse i området hvor sandsvale hekker i perioden fra mai til og med juli måned. Det skal tilstrebes å bevare hekkeplass for sandsvale i konsesjonsområdet under drift, samt tilrettelegges for hekkeplass etter avsluttet drift. Det vil si at det ikke bør foretas inngrep, herunder avslutningsarbeider, i området hvor det hekker sandsvale. Bratte skrenter må like fullt sikres i tråd med mineralloven § 49, slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. I forbindelse med istandsetting av uttaksområdet skal det tilrettelegges for hekkeplass for sandsvale dersom hekkeplassen fjernes etter hekkesesongen av drifts- eller sikkerhetshensyn.
- Underveis i driften skal tiltakshaver etterstrebe å legge til rette for ivaretagelsen av sandjordgraver (vepseart) ved stedvis å sette igjen/beplante med en naturlig og stedegen flora, helst med nektarproduserende blomsterplanter, eksempelvis rødkløver.
- Tiltakshaver skal innføre tiltak som bidrar til å begrense spredningen av fremmedarter, eksempelvis hagelupin, ved flytting av masser innenfor uttaksområdet.

3. Godkjenning av driftsplan

DMF godkjenner driftsplanen for Armoen massetak i Sørums kommun. Godkjent versjon av driftsplanen er vedlagt dette konsesjonsvedtak, vedlegg 3.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer

Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos følgende høringsinstanser: Sørums kommun, Statens vegvesen Region øst, Fylkesmannen i Oslo og Akershus (nå: Fylkesmannen i Oslo og Viken), Akershus fylkeskommune, NVE Region øst samt øvrige høringsinstanser slik det fremgår av adresselisten til høringsbrevet og adresselisten til dette vedtaksbrevet.

Høringsperioden var fra 8. november 2018 til 7. desember 2018.

Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

NVE:

NVE viser i sitt høringsinnspill til vannressursloven § 43 og at enhver skal «opptre aktsomt for å unngå at grunnvann påvirkes til skade eller ulempe for allmenne eller private interesser». I forbindelse med dette viser NVE til at tiltakshaver må påse at myrer og innsjøer i nærheten av uttaket ikke vil bli påvirket av en senkning i grunnvannsstanden som følge av driften av uttaket. NVE hadde ingen merknader til søknaden utover dette.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Vi minner tiltakshaver om vannressursloven § 43 og deres aktsomhetsplikt knyttet til grunnvannsstanden i området.

Akershus fylkeskommune:

Fylkeskommunens høringsinnspill gjelder følgende tema: masseforvaltning, vassdrag, friluftsliv, automatisk fredede kulturminner og nyere tids kulturminner. For forhold som gjelder fylkesvei viser de til uttalelse fra Statens vegvesen. Når det gjelder masseforvaltningen forventer Fylkesrådmannen at konsesjonen utformes i tråd med retningslinjene i regional plan for masseforvaltning. I tillegg viser Fylkeskommunen til at de har vedtatt regional plan for vannforvaltning. Fylkesmannen forutsetter i forbindelse med dette at tiltaket ikke reduserer mulighetene for å oppfylle målene i den regionale planen. Videre viser Fylkeskommunen til at deler av omsøkt område ligger innenfor et viktig friluftsområde som benyttes til utfart. I den forbindelse påpeker fylkesmannen at en eventuell utvidelse av eksisterende område må avklares med kommunen med tanke på at området er klassifisert som et viktig friluftsområde. Innenfor temaet automatisk fredede kulturminner viser Fylkesrådmannen til en tidligere uttalelse i saken datert 24. februar 2015 og hadde ingen ytterligere kommentar til saken. For nyere tids kulturminner presiserer Fylkeskommunen at høringsinnspillet er gitt på grunnlag av arkivmateriale. De kunne ikke se at tiltaket i vesentlig grad vil berøre nasjonale eller regionale kulturminnehensyn. På bakgrunn av dette hadde de ingen merknader til driftskonsesjonssøknaden.

DMF sine kommentarer:

DMF minner tiltakshaver om at de må gjøre seg kjent med regional plan for masseforvaltning og sørge for at de bidrar til å følge de retningslinjer som fremgår av denne planen. Det samme gjelder regional plan for vannforvaltning, der tiltakshaver må bidra med å være bevisst på at uttaket ikke reduserer forutsetningene for å oppfylle målene i planen. På bakgrunn av Fylkeskommunens innspill knyttet til avklaring med tanke på friluftsområde og en eventuell utvidelse, har DMF valgt å stille vilkår om at forholdet må avklares nærmere med kommunen jf. vedtakets punkt 2.4. Vi har tatt høringsinnspillet til etterretning.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus (nå: Fylkesmannen i Oslo og Viken):

Fylkesmannen presiserer at deres høringsinnspill gjelder forurensning, vannforvaltning og naturverdier i området. Med tanke på forurensning viser Fylkesmannen til at tiltakshaver må forholde seg til kravene i forurensningsforskriften kapittel 30. De anbefaler i den forbindelse at DMF stiller vilkår om dette i konsesjonen. Når det gjelder vannforvaltning viser Fylkesmannen til forurensningsforskriften kapittel 30 og bestemmelsen om at prosessvann uten miljø- eller helseskadelige stoffer/egenskaper kan slippes til sjø- eller ferskvannsresipient, dersom maksimalkonsentrasjon av faststoff/suspendert stoff (SS) i utslippspunktet er under 50 mg/l og dersom utslippet ikke medfører nedslamming i resipienten. I tillegg viser de til at nitrogenavrenning erfaringsmessig er høy fra pukkverk med sprengningsaktivitet. Fylkesmannen anfører derfor at tiltakshaver bør overvåke og vurdere tiltak knyttet til nitrogenavrenning til resipient. I tillegg påpeker Fylkesmannen at utslipp fra pukkverket ikke må redusere muligheten for å oppnå mål i forskrift om rammer for vannforvaltning. Når det gjelder naturverdier viser Fylkesmannen til at det innenfor uttaksområdet er registrert forekomst av den truede vepsen sandjordgraver (sårbar) og sandsvale (nær truet). Ifølge Fylkesmannen kan sandtak og industriområder være viktige habitater for en rekke arter, også rødlistede. Driften i sandtaket kan derfor være en forutsetning for et sjeldent og truet arts mangfold som ellers ville hatt problemer med å finne egne habitater ellers. Ifølge Fylkesmannen er det ikke gjennomført kartlegging i området, men at området er registrert som levested for vilbier og vepsearter knyttet til sandmark. I forlengelsen av dette viser Fylkesmannen til at dersom tiltakshaver kombinerer driften med målrettede hensyn, kan de bidra til å optimalisere for et rikt naturmangfold. Fylkesmannen understreker viktigheten av at vegetasjonen spares enkelte steder og at det legges til rette for en naturlig og stedegen flora, helst med nektarproduserende blomsterplanter. Bevaring av vegetasjonsbelter fremheves som viktig. Særlig fremheves rødkløver som en art som trives på sandholdig jord og som vil være attraktiv for mange pollinerende insekter. Videre viser Fylkesmannen til at det er registrert hagelupin innenfor uttaksområdet. Fylkesmannen understreker at det er viktig å forsøke å bekjempe arten. Som minimum bør det legges opp til å begrense spredningen innenfor uttaksområde, herunder ved flytting av masser. Det er viktig at ny tilførsel av masser ikke medfører spredning av fremmede arter som kan true det biologiske mangfoldet i området. Fylkesmannen mener derfor at det bør stille krav om at tilførte masser skal være fri for skadelige fremmede arter. Utover dette hadde Fylkesmannen ingen merknader til søknaden.

DMF sine kommentarer:

DMF vil understreke overfor tiltakshaver at forurensningsforskriften, særlig kap. 30, legger føringer for tiltakshavers drift uavhengig av driftskonsesjonen. Tiltakshaver har et selvstendig ansvar for å følge opp bestemmelsene i forurensningsforskriften og sørge for at dere overholder og etterlever de begrensninger som måtte følge av

forurensningsforskriftens bestemmelser. I den forbindelse påpeker DMF at en tillatelse etter mineralloven, herunder driftskonsesjon, ikke erstatter krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning jf. mineralloven § 5. Vi finner det ikke hensiktsmessig at det stilles eget vilkår om at tiltakshaver skal følge opp forurensningsforskriften kap. 30, da tiltakshaver har et ansvar for å følge opp dette regelverket i kraft av driften i uttaket. Det er en forutsetning for at tiltakshaver skal kunne drive mineralvirksomhet at bestemmelsene i forurensningsforskriften etterleves, uavhengig av en tildeling av driftskonsesjon i mineralloven. Når det gjelder vannforvaltning, legger DMF til grunn at tiltakshaver er orientert om regional plan for vannforvaltning som gjelder for kommunen, og at dere sørger for å etterleve de krav og føringer som fremgår av denne. Det er opp til tiltakshaver å sørge for at dere bidrar til å overholde de mål og etterleve de krav som følger av planen. Når det gjelder ivaretagelse av sandsvaler og villbier/vepsearter som er avhengig av sanduttaket som habitat, har DMF valgt å stille vilkår knyttet til ivaretagelsen av disse. Se vedtakets punkt 2.4. Tiltakshaver viser til at de har egenkontroll av massene som mottas i området. Deres ansvar knyttet til slik kontroll fremgår også av reguleringsbestemmelsene punkt 7.4 flg. I og med at risiko for spredning av hagelupin innad i uttaksområdet ikke er nevnt, har DMF valgt å stille vilkår om dette også i vedtakets punkt 2.4. Når det gjelder mottak av rene masser, fremgår det av reguleringsbestemmelsene at det kun tillates mottak av rene mineralske masser jf. bestemmelsene punkt 7.4.2. DMF forutsetter at tiltakshaver retter seg etter dette, da reguleringsbestemmelsene utgjør en del av arealtillatelsen og dermed en del av grunnlaget for at det skal kunne gjennomføres drift på mineralforekomsten i området.

Statens vegvesen Region øst:

Statens vegvesen hadde ingen merknader til søknaden.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning.

Beboere i Husmogrenda:

Beboerne viser til at de over ca. 30 år har hatt store belastninger knyttet til støv og støy fra pukkverket ved Armoen. De ber derfor om at det innføres tidsbegrensninger med tanke på sprengning, boring, pigging, grovknusing, fjellrensk/skraping, lemping av sprengstein og lemping av røys. Naboene ber om en knusefri periode om sommeren. I tillegg ber naboene om at DMF stiller vilkår om at knusere, siktere og ledere skal bygges inn.

DMF sine kommentarer:

Driftstider er nedfelt i reguleringsplanens bestemmelser punkt 7.2.7. Tiltakshaver er ansvarlig for å rette seg etter disse bestemmelsene, da det utgjør en del av arealtillatelsen. Merknader knyttet til overskridelse av forurensningsforskriften kap. 30 sine bestemmelser med tanke på støv og støy rettes til Fylkesmannen som rette myndighet. På bakgrunn av høringsinnspillet innhold, har DMF likevel valgt å oversende det tiltakshaver, slik at de kan gi en redegjørelse for ovennevnte anførsler. Ifølge tiltakshavers redegjørelse datert 26. november 2019 ble det utført støyberegninger for Armoen i 2012, støvmålinger våren 2016 samt støvmålinger i 2011/2012, samt mars 2016 til mars 2017. Det ble i forbindelse med disse målingene ikke påvist overskridelser av grenseverdier. Videre viser tiltakshaver til at de som følge av ny reguleringsplan i 2016 måtte dokumentere måleresultatene sine, samt beskrive

avbøtende tiltak nærmere. Tiltakshaver gjennomfører følgende avbøtende tiltak (direkte sitat fra tiltakshavers egen redegjørelse):

- «Driftstider som er regulert i reguleringsplanen. Sørums kommunen har på den ene siden valgt å stille krav i reguleringsplanen for boring/knusing og transport, og på den annen side valgt å oppheve tidligere begrenset driftstid.
- Etablering av skjermingsvoll, som utvides suksessivt med bruk av egen overskuddsmasse. Muligheter for innkjøring av ren gravemasse for bruk i vollen.
- Bruk av fuktig masse og/eller vann ved knusing
- Innkapsling/oppsamling boring (borestøv)
- Salting av veier
- Vanning av veier
- Bruk av Dustex på skjermingsvoll (lignin)
- Tilsåing av ferdige sider på skjermingsvoll».

I tillegg viser tiltakshaver til at Fylkesmannen også har vært involvert i saken og at den 27. februar 2017 fjernet krav om utslippstillatelse og vedtok forskriftsregulering (forurensningsforskriften kap. 30) av uttaket. DMF vurderer at tiltakshaver i tilfredsstillende grad gjennomfører avbøtende tiltak, som i størst mulig grad har til hensikt å redusere eventuelle ulemper med støv og støy. Vi viser også til at dersom det skulle være spørsmål knyttet til forurensningsregelverket, grenseverdier eller overholdelse av forurensningsforskriften kap. 30, er det Fylkesmannen som er rette myndighet jf. forurensningsloven § 81.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF.

Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er ikke grunneier til konsesjonsområdet, og det kreves derfor avtale med grunneier om utvinningsrett til forekomsten. Tiltakshaver har i søknadsprosessen

fremlagt avtaler med grunneierne for gbnr. 99/1-2 og 99/1/1 i Sørums kommuner, som dokumentasjon for utvinningsrett.

Avtalene gir Tiltakshaver utvinningsrett til forekomsten på det omsøkte konsesjonsområdet i avtaleperioden.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har utvinningsrett til forekomsten.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 211 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Armoen massetak i Sørums kommuner» produsert ved DMF den 7. november 2018.

Området er i «reguleringsplan for Armoen massetak» med planID 218, vedtatt i kommunestyret den 7. september 2016 (med mindre endringer til reguleringsbestemmelsene den 10. november 2016), regulert til steinbrudd og masseuttak.

5.3 Prosjektets økonomi

DMF har vurdert årsregnskap med styrets årsberetning og noter for siste 2 år. Ut ifra de gitte opplysningene vurderer DMF at bedriften er økonomisk skikket.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte er for uttaket bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av steinbruddet. Beskrivelsen og kart- og snitt-tegninger presenterer den planlagte brytningen av forekomsten innenfor det omsøkte arealet på 211 dekar. Det totale volum fast fjell som skal tas ut er estimert til 2 500 000 m³. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er 70 000 faste m³. Det legges opp til drift i tre etapper. Utdrevne områder som ikke er nødvendig i den videre drift, istandsettes fortløpende. Videre presenteres plan for sikring og for avslutning.

DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Armoen massetak i Sørums kommuner, kan godkjennes. Planen anses å tilfredsstillende krav DMF stiller til driftsplaner og etter DMFs vurdering legger planen opp til bergfaglig forsvarlig drift.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner,

bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

5.6 Søkers kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser skal ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden oppgitt Jo Gunnar Håkonsen som bergteknisk ansvarlig for uttaket. Vedkommende er registrert hos DMF som bergteknisk ansvarlig for uttaket og oppfyller forskriftens kvalifikasjonskrav.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges og DMF kan i konsesjonsvedtak stille vilkår for å ivareta miljøhensyn.

Det foreligger en godkjent reguleringsplan for uttaket. I forbindelse med planprosessen er det gjennomført en konsekvensutredning hvor miljøverdier i området er beskrevet og uttakets konsekvenser for miljø er utre det.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er reguleringsplanen, høringsuttalelser, samt egne søk i naturbase og Artskart (gjennomført i juni 2018) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. I vurderingsgrunnlaget er det ikke kommet frem opplysninger som tyder på at uttaket vil komme i konflikt med naturverdier i området.

Ifølge konsekvensutredningen ble registrering av biologisk mangfold gjennomført den 20. mai 2011. Lokaliteten beskrives som en erstatningsbiotop. Konsekvensutredningen viser til at naturtypen har oppstått som følge av driften med uttak av sand og grus og viser til at den etter hvert vil gro igjen.

DMF anser at kunnskapskravet i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av uttaket og det ikke kan påvises effekter av tiltaket på truet, nær truet eller verdifull natur, legger DMF til grunn at det ikke er

nødvendig å foreta ytterligere vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12.

DMF har likevel valgt å stille vilkår knyttet til naturmangfold/miljø på bakgrunn av Fylkesmannen i Oslo og Viken sitt høringsinnspill. Dette er vilkår som fremgår av vedtakets punkt 2.4 og er knyttet til ivaretagelse av sandsvaler og villbier/vepsearter, samt at vi har stilt vilkår med tanke på tiltak for å hindre/reducere spredning av hagelupin innad i uttaksområdet.

Tiltakets konsekvenser for kulturminner

Kulturminner er behandlet som eget tema i konsekvensutredningen.

Ifølge konsekvensutredningen ble det gjennomført en arkeologisk registrering i perioden 3. august 2011 – 8. august 2011. Det ble da gjort funn av fire automatisk fredede kulturminnene. Konsekvensutredningen redegjorde for at et av funnene lå innenfor område regulert til buffersone og dermed kan reguleres som hensynssone. De øvrige tre kulturminnene ville komme i konflikt med uttaket. Det er imidlertid tatt inn reguleringsbestemmelser som viser til at de automatisk fredede kulturminnene med ID 147672 kunne fjernes uten vilkår om ytterligere arkeologiske undersøkelser.

DMF støtter seg til de vurderinger som er gjort i forbindelse med reguleringsplanarbeidet og mener hensynet til kulturminner er ivaretatt. DMF minner imidlertid om den generelle varslingsplikten i hht. kulturminneloven § 8.

Forurensning

Forholdet til støy- og luftforurensning ble vurdert i forbindelse med konsekvensutredningen. Det er nedfelt i reguleringsbestemmelsene at støy og støv fra virksomheten skal ligge innenfor rammene som beskrevet i forurensningsforskriften kap. 30.

På bakgrunn av overnevnte har DMF kommet fram til at det ikke foreligger forhold knyttet til miljø og kulturminner som tilsier at driftskonsesjon ikke skal gis eller at det er nødvendig å stille vilkår om avbøtende tiltak ut over det som er gitt av vilkår i vedtakets punkt 2.4.

5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr.

Tiltakshaver opplyser i driftsplanen om at bruddkanten til enhver tid skal være forsvarlig sikret. Adkomsten til uttaket sikres med bom og skilt. Uttaket sikres med en kombinasjon av midlertidig og permanent gjerde under drift. Mot vei opprettes det voll.

DMF har kommet til at dette ikke er avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

5.9 Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Den dominerende bergarten i området er en metagabbro av god kvalitet og råstoffene dekker etterspørselen for stein til byggevirksomhet i området.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Tiltakshaver opplyser om at ved avslutning istandsettes uttaket med avdekningsmasser. Videre vil arealet tilsås med gress og tilpantes med skogplanter av furu. Støyvoll vil være permanent og bestå etter endt uttak. Området vil være sikret med permanent gjerde ved bratte bruddkanter og eventuelle slake skråninger mot bruddets ytterkanter. Uttaket istandsettes fortløpende og tilbakeføres til landbruk.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

5.11 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen.

Tiltakshaver har foreslått å stille NOK 940 000 (eks. mva.) i økonomisk sikkerhetsstillelse, begrunnet og beregnet med utgangspunkt i DMF sitt regneverktøy.

5.11.1. Pålegg om økonomisk sikkerhetsstillelse og vurdering av sikkerhetens størrelse

DMF vurderer Tiltakshavers forslag til sikkerhetens størrelse som tilfredsstillende.

DMF finner etter en konkret vurdering av tiltaket at Tiltakshaver skal pålegges å stille finansiell sikkerhet med NOK 940 000,- for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51. Ved vurderingen av størrelsen på sikkerheten har DMF lagt vekt på egne erfaringstall for tilsvarende uttak, med tillegg for eksterne- og uforutsette kostnader.

5.11.2. Sikkerhetsstillelsens form

Formen på sikkerhetsstillelsen skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved konserngaranti.

Innen 2 måneder etter at dette konsesjonsvedtak er truffet, skal Tiltakshaver stille en konserngaranti som en påkravsgaranti, som DMF finner tilfredsstillende, for et beløp stort NOK 940 000,-.

DMF kan fremme krav under konserngarantien i følgende tilfeller:

- (i) Etter utløpet av Tiltakshavers frist til å utføre nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak som aksepteres av DMF;

- (ii) Ved konkurs, opphør eller annen avvikling av Tiltakshavers virksomhet; og
- (iii) Ved tilbakekall av konsesjonen,

Ved melding til garantisten om at ett av tilfellene i punkt (i) – (iii) over foreligger har DMF rett til å få utbetalt det krav som gjøres gjeldende under bankgarantien, uten hensyn til innsigelser fra Tiltakshaver.

Konserngarantien faller bort etter skriftlig samtykke fra DMF.

5.11.3. Rapportering og dokumentasjon

Videre finner DMF behov for at Tiltakshaver underveis i driften vurderer om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring- og oppryddingstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. For det tilfelle at driftsperioden er lengre enn 5 år, skal Tiltakshaveren hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan også ha behov for ytterligere rapportering og dokumentering enn det som fremkommer over, og finner av den grunn behov for å pålegge Tiltakshaver plikter om dette i konsesjonsvilkårene.

5.11.4. Justering av sikkerheten

DMF kan fatte vedtak om endring av den finansielle sikkerheten, herunder ved at det kreves konserngaranti for et økt beløp og/eller at det kreves individuell fondsavsetning til bankkonto som DMF skal ha pant i, jf. forskrift til mineralloven § 2-2. Denne avtalen får virkning også for slike vedtak og for eventuelle krav som måtte oppstå som følge av endringer i mineralloven med forskrifter.

Ved endringer i kravene til sikkerhet plikter Tiltakshaver å stille med ny påkravsgaranti og/eller signere en pantsettelseserklæring som skal oversendes banken, samt inngå en ny avtale om finansiell sikkerhetsstillelse dersom denne skal bestå av annet enn bankgaranti alene

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes
- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiers mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF.

Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49.

Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse

- at driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas
- at avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- at driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan

Rapportering

Tiltakshaver skal sende årlig driftsrapport til DMF via «MinSide» på dirmin.no.

Når uttak av grunneiers mineraler legges ned, kan DMF stille krav om å sende inn sluttrapport, måledata og prøvemateriale. Dette gjelder dersom uttaket har mineraliseringer av vesentlig geologisk interesse.

8. Rett til å klage

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.

Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
seksjonsleder

Stine Borge Nordskog
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Stine Borge Nordskog

Vedlegg:

Avtale om finansiell sikkerhetsstillelse_Armoen massetak.docx

Påkravsgaranti konsern_Armoen massetak.docx

Godkjent driftsplan_Armoen.pdf

Konsesjonsområde_Armoen.pdf

Mottakere:

Feiring Bruk AS

Postboks 394

1471 LØRENSKOG

Kopi til:

Liv Grønvold Fjeld	HUSMOVEGEN 86	1925 BLAKER
Egil Holgeir Fjeld	HUSMOVEGEN 86	1925 BLAKER
Bjørn Arne Stolpnes	BLAKERVEGEN 900	1925 BLAKER
Harald Guttorm Foss	BLAKERVEGEN 960	1925 BLAKER
Haldis Hammeren	HUSMOVEGEN 59	1925 BLAKER
Ole Kristian Hammeren	HUSMOVEGEN 59	1925 BLAKER
Jarle Nicolaysen	HUSMOVEGEN 111	1925 BLAKER
Emma Guro Aanerud	TREIDVEGEN 38	1925 BLAKER
Kari Aanerud	Sandbakkholtet 15	1925 BLAKER
Olaf Svennebye Aanerud	BLAKERVEGEN 527	1925 BLAKER
Ole Martin Almeli	FAGERNESVEGEN 36	2093 FEIRING
Akershus fylkeskommune	Schweigaards gt. 4	0185 OSLO
Tor Egil Aune	ÅNERUDVEGEN 18	1925 BLAKER
Trond Berg	BLAKERVEGEN 1050	1925 BLAKER
Kristian N. Berglund	HUSMOVEGEN 109	1925 BLAKER
Ole Ingel Bjørnstad	HUSMOVEGEN 76	1925 BLAKER
Liv Jorunn Bråthen	BLAKERVEGEN 1036	1925 BLAKER
Karin Ingerid Bøe	Sandbakkholtet 23	1925 BLAKER
Jaroslav W. Czerwinski	Sandbakkholtet 20	1925 BLAKER
Tom Olav Digerås	Sandbakkholtet 9	1925 BLAKER
Jens Kristian Ekeberg	EIKEBERGVEIEN 116	1930 AURSKOG
Lars Anders Ekeberg	ÅNERUDVEGEN 88	1925 BLAKER
Stein Enger	Sandbakkholtet 14	1925 BLAKER
Wenche E. Ringstad Enger	Sandbakkholtet 14	1925 BLAKER
Tone Marita Ervik	Sandbakkholtet 10	1925 BLAKER
Arne Erik Fjuk	FJUKVEGEN 181	1925 BLAKER
John Arve Gunnar Fjuk	FJUKVEGEN 229	1925 BLAKER
Kai Helge Eid Fjuk	FJUKVEGEN 187	1925 BLAKER
Egil Andre Klausen	BLAKERVEGEN 1017	1925 BLAKER
Hege Kristin Jødahl	BLAKERVEGEN 685	1925 BLAKER
Runar Stenshaugen	BLAKERVEGEN 915	1925 BLAKER
Harald Casper Hogseth	BLAKERVEGEN 979	1925 BLAKER
Kai Tore Næss	EIKEBERGVEIEN 138	1930 AURSKOG
Øivind Ottar Hagen	HARKERUDVEGEN 28	1925 BLAKER
Thomas Paulsen	HARKERUDVEGEN 6	1925 BLAKER
Martha-Bina Nybak-Aanerud	HJERAVEGEN 70	2072 DAL
Birger Skare	HUSMOVEGEN 102	1925 BLAKER
Marit Skare	HUSMOVEGEN 102	1925 BLAKER
Malim Hwang Olsen	HUSMOVEGEN 104	1925 BLAKER
Morten Heikki Olsen	HUSMOVEGEN 104	1925 BLAKER
Alexander Nygård	HUSMOVEGEN 113	1925 BLAKER
Stine Bjørnsdatter Nygård	HUSMOVEGEN 113	1925 BLAKER
Monica Strandenæs Sørhaug	HUSMOVEGEN 127	1925 BLAKER
Ole Johnny Sørhaug	HUSMOVEGEN 127	1925 BLAKER
Sølvi Irene Sæbjørnsen	HUSMOVEGEN 72	1925 BLAKER
Vibeke Halvorsrud	HUSMOVEGEN 74	1925 BLAKER
Steingrim Johansen	HUSMOVEGEN 78	1925 BLAKER
Ann-Kristin Vestli	HUSMOVEGEN 78	1925 BLAKER
Johnny Sandbakk	KRUTTVEIEN 12	0585 OSLO
Herbert Nevjen	MONSRUDVEGEN 171	1920 SØRUMSAND
Statens vegvesen Region øst	Postboks 1010 Nordre Ål	2605 LILLEHAMMER
Sørums kommun	Postboks 113	1921 SØRUMSAND

Kjersti Kjoss	Postboks 141	1921 SØRUMSAND
Norges vassdrags- og energidirektorat Region øst	Vangsveien 73, Postboks 4223	2307 HAMAR
Kåre Olav Husmo	Postboks 48	1931 AURSKOG
Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502 MOSS
Geir Haugen	Sandbakkholtet 10	1925 BLAKER
Jevgenij Maksimov	Sandbakkholtet 12	1925 BLAKER
Viktorija Maksimova	Sandbakkholtet 12	1925 BLAKER
Martin Jesperud Smedsrud	Sandbakkholtet 13	1925 BLAKER
Nina Martila	Sandbakkholtet 16	1925 BLAKER
Oddvar Martila	Sandbakkholtet 16	1925 BLAKER
Catherine Therese Foss	Sandbakkholtet 18	1925 BLAKER
Filip Ness Svendsen	Sandbakkholtet 18	1925 BLAKER
Edyta Gradz	Sandbakkholtet 20	1925 BLAKER
Olav Johannes Skeide	Sandbakkholtet 21	1925 BLAKER
Svein Kristian Samuelsen	Sandbakkholtet 22	1925 BLAKER
Kjell-Henrik Silkoset	Sandbakkholtet 24	1925 BLAKER
Hanne Irene Helbostad	Sandbakkholtet 6	1925 BLAKER
Jørgen		
Svein Erik Jørgen	Sandbakkholtet 6	1925 BLAKER
Arkadiusz Norbert Wiczorek	Sandbakkholtet 8	1925 BLAKER
Monika Wiczorek	Sandbakkholtet 8	1925 BLAKER
Monica Elisabeth Silkoset	SIGURDSVEI 9	1473 LØRENSKOG
HAUGER OG REIERSKOG VENTILASJON AS	Kristoffer Robins vei 13	0978 OSLO
Godde-Odmar Nybakk-Aanerud	Sørumsandveien 110	1920 SØRUMSAND
Lillian Ringstad Harfallet	Ånerudveien 41	1925 BLAKER
John Harfallet	Ånerudveien 45	1925 BLAKER
Synnøve Husmo	Ånerudveien 45	1925 BLAKER